

V predchádzajúcich textoch bola rozoberaná problematika segregácie rómskeho obyvateľstva. Závety jednotlivých prác sa mi javia ako približne zhodné. Väčšia miera segregácie, je podľa jednotlivých autorov a výpovedí, v miestach kde Rómovia nemajú kontakt s Nerómami. V týchto oblastiach panuje veľká miera sociálneho vylúčenia z hľadiska etnického zaradenia, čo sa následne prejavuje aj na situácií Rómov v zhoršených podmienkach a negatívnom postoji voči „bielym“. Túto moju domnienku potvrdzujú aj práce Tomáša Hrustiča a Tatiany Podolinskej.

Hrustič uvádza, že *„posun vo vnímaní etnicity a stieranie rozdielov v procese stávania sa „bratmi a sestrami“ je v praktickej forme preukázateľný aj stieraním sociálnych rozdielov v procese osvojovania si literárnych, rečníckych a účtovných zručností(...).“* Fakt, že sa Svedkovia snažia o šírenie ich viery rovnomerne, a na etnicitu nenahliadajú ako na sociálnu stigmú¹ – čiže diskreditujúci atribút, má pozitívny dopad v začleňovaní Rómov do ich spoločnosti. Následkom tohto *„bratsko-sesterskeho“* vzťahu môže byť aj omnoho priateľskejší postoj k Rómom zo strany Nerómskeho obyvateľstva, ktoré nespadá do spoločenstva Svedkov.

V tomto kontexte ma však napadá otázka, či samotná stigma, ktorá sprevádza Svedkov zo strany spoločnosti, nemôže pôsobiť u Svedkov s rómskym pôvodom, ešte silnejšiu segregáciu zo strany nerómskeho a tradične katolíckeho prostredia.

Rozdiely vo vlastnom sebazaradení v rámci konkrétneho spoločenstva sú badateľné práve v štúdií Podolinskej, ktorá rozoberá spor dvoch rodín v Plaveckom Štvrtku. Jedna z rodín sa klasifikovala ako tradičná – kresťanská, druhá rodina sa zaradzuje do hnutia Slovo života. V štúdií Podolinská hodnotí, že sociálne hranice medzi týmito rodinami existovali už skôr, avšak zmena vierovyznania len prehĺbila spor. Ohniskom problému bolo, že jedna rodina si prisúdila vyšší status a prispôsobila k tomu aj svoje správanie voči susedom, čo nutne viedlo k segregácií v rámci komunity a k sporom.

Záverom, na základe týchto textov je možné zhodnotiť, že religiozita a členstvo v cirkvi alebo náboženskom hnutí môže rovnako pozitívne prispieť k zlepšeniu vzťahov k nerómskemu prostrediu. Zároveň môže byť príčinou konfliktov v rámci konkrétnej

1

□ Goffman, E. *Stigma*. Praha: Sociologické Nakladatelství, 2003, s. 11.

rómskej komunity v závislosti od vzťahov, ktoré panujú medzi jednotlivými rodinami a od toho akým spôsobom, a do akej sociálnej vrstvy sami seba jednotliví členovia komunity zaradzujú.